

คู่มือ

การปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

(ปรับปรุงครั้งที่ ๓)

กลุ่มงานกำกับการทวงถามหนี้ ส่วนอำนวยความสะดวกเป็นธรรม
สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

คำนำ

พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เชิญการใช้กำลังประทุษร้าย การทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่ผู้อื่น อีกทั้งได้มีประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง จำนวนครั้งในการติดต่อทวงถามหนี้ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่และเป็นที่สนใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชน กรมการปกครอง จึงได้จัดทำ “คู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ (ปรับปรุงครั้งที่ ๓)” โดยได้มีการเรียบเรียงและจัดหมวดหมู่ขึ้นใหม่ ง่ายต่อการสืบค้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ศึกษาแนวทางสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

กรมการปกครอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ปรับปรุงครั้งที่ ๓)” จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงาน ในการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคม และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนต่อไป

(นายธนาคม จงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สารบัญ

คำนำ	หน้า
บทที่ ๑	๑
๑. ความเป็นมา.....	๑
๒. หลักการทวงถามหนี้.....	๑
๓. หลักเกณฑ์และวิธีการในการทวงถามหนี้.....	๑
๔. ภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย.....	๑๑
บทที่ ๒ ธุรกิจทวงถามหนี้.....	๒๑
๑. การจดทะเบียนประกอบธุรกิจทวงถามหนี้.....	๒๑
๒. การประกอบธุรกิจทวงถามหนี้.....	๒๔
บทที่ ๓ การกำกับดูแลและตรวจสอบ.....	๒๗
๑. คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ (ระดับประเทศ).....	๒๗
๒. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ.....	๒๘
๓. คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ (ระดับพื้นที่).....	๒๙
๔. หน่วยงานเลขานุการ.....	๓๐
๕. วิธีการร้องเรียนและการรับเรื่องร้องเรียน.....	๓๑
๖. โครงสร้างองค์กรกำกับการทวงถามหนี้ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๓๔
๗. แผนผังกระบวนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ (หน่วยงานรับเรื่องร้องเรียน/รับแจ้งความร้องทุกข์).....	๓๕
๘. อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี/ผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ /คณะกรรมการฯ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๓๖
๙. อำนาจหน้าที่ขององค์กร/หน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๔๑
บทที่ ๔ ฐานความผิดและอัตราโทษ.....	๔๓
ภาคผนวก	
ส่วนที่ ๑ กฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้.....	๕๓
- พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๕๔
- กฎกระทรวงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๖๙
- ประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ การประกอบธุรกิจทวงถามหนี้.....	๗๙
- ประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง จำนวนครั้งในการติดต่อ ทวงถามหนี้.....	๘๑
- ประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่ออำนวยความสะดวกในการร้องเรียนและการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ การทวงถามหนี้.....	๘๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ข้อบังคับคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประจำจังหวัดและ คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประจำกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๘๙
- ประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ และระยะเวลาการชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติ การทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๙๓
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๘๓/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๑๐๐
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๑๐๑
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๘๒/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๑๐๒
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๑๐๙
- คำสั่งคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล การทวงถามหนี้ของผู้ให้สินเชื่อซึ่งเป็นนิติบุคคล.....	๑๑๒
- คำสั่งคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล การทวงถามหนี้.....	๑๑๔
ส่วนที่ ๒ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน.....	๑๑๖
- พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐.....	๑๑๗
- ประกาศ คสช. ฉบับที่ ๔๖/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้.....	๑๒๐
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๑๒๑
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	๑๖๕
- พระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗.....	๑๘๕
- พระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐.....	๑๙๐
- พระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕.....	๑๙๓
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดรายชื่อคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายเดือนและอัตราเบี้ยประชุมเป็นรายเดือน และเป็นรายครั้งคราวสำหรับกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๙๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ ๓ หนังสือสั่งการ.....	๑๙๙
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๑๖๖๗๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แจ้งการรับเรื่องร้องเรียนและการรับคำขอจดทะเบียนประกอบธุรกิจ ทวงถามหนี้.....	๒๐๐
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๒๔๙๖๙ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษอาญาตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๐๑
- หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๑๔๙๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง แจ้งแนวทางปฏิบัติในการออกหนังสือสำคัญ แสดงการจดทะเบียน.....	๒๐๒
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๒๘๑๗ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การมอบหมายและอนุญาตให้ข้าราชการอัยการเป็นกรรมการในคณะกรรมการ เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๐๕
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๒๙๕๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ในการออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๐๗
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๗๐๓๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนและประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๐๙
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๓๐๗๒๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง รายงานผลการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ การปฏิบัติงานอื่น ๆ รวมทั้งปัญหา และอุปสรรค และข้อเสนอแนะ.....	๒๑๓
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๓๔๖๐๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๒๐
ส่วนที่ ๔ สรุปข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้.....	๒๒๘
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “คำนิยาม” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๒๙
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “การจดทะเบียน” ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ การทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๓๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ข้อหารือเกี่ยวกับ “ห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อกับบุคคลอื่น” ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๓๔
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “สถานที่ติดต่อ” ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๓๕
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “จำนวนครั้ง” ตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๓๖
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “ผู้รับมอบอำนาจ” ตามมาตรา ๙ (๔) และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๔๒
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้” ตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๔๓
- ข้อหารือเกี่ยวกับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๔๔
- ข้อหารืออื่น ๆ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๔๕
ส่วนที่ ๕ หนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้.....	๒๔๗
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๑๓๕๘๐ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อกรณีการติดตามทวงถามหนี้ของกองทุนผู้สูงอายุ.....	๒๔๘
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๑๕๓๑๐ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อประเด็นปัญหาทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๕๑
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๒๑๓๖๓ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อในประเด็นที่เกี่ยวกับการตีความและแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๖๑
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๒๑๙๗๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อกรณีการจดทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้.....	๒๖๙
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๒๓๕๔๔ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อการปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๗๑
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๑๔๕ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๒๗๔
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๑๕๔๗ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อความอนุเคราะห์ในการตีความลักษณะการประกอบธุรกิจว่าเข้าข่ายที่ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงหนี้หรือไม่.....	๒๗๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๓๓๘๔ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
เรื่อง ขอรื้อกรณีตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด..... ๒๗๙
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๓๕๖๙ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
เรื่อง ปรีกษาเพื่อนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้
พ.ศ. ๒๕๕๘..... ๒๘๑
- หนังสือกรมการปกครอง ด่วน ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๕๔๘๐ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางการปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงที่ตั้ง ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้
พ.ศ. ๒๕๕๘..... ๒๘๖
- หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๖๑๔๖ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ขอรื้อกรณีการจดทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ ประเภทกิจการ
บุคคลธรรมดา และขอทราบแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้
พ.ศ. ๒๕๕๘..... ๒๙๐
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๐๓๘๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ขอรื้อกรณีการจดทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ ประเภทนิติบุคคล..... ๒๙๓
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๔๖๓๘ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
เรื่อง หาหรือแนวทางปฏิบัติกรณีปรากฏว่ามีนิติบุคคลซึ่งมีผู้แทนหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ
คนเดียวกันมาขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้มากกว่าหนึ่งแห่ง..... ๒๙๖
- หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗/๑๑๕๑๓ , ที่ มท ๐๓๐๗/๑๑๕๑๕
, ที่ มท ๐๓๐๗/๑๑๕๑๗, ที่ มท ๐๓๐๗/๑๑๕๒๓, ที่ มท ๐๓๐๗/๑๑๕๒๔ และ
ที่ มท ๐๓๐๗/๑๑๕๒๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง ตอบข้อหารือแนวทางการ
ปฏิบัติงานตามประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้..... ๓๐๐
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การทวงถามหนี้ของเจ้าหน้าที่
ของรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘
เรื่องเสร็จที่ ๑๔๖๑/๒๕๕๘..... ๓๔๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอบเขตความหมายของคำว่า
“การทวงถามหนี้” ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘
เรื่องเสร็จที่ ๗๑๕/๒๕๖๐..... ๓๔๖

คณะผู้จัดทำ
